

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Social & Economics History of India [1526 A.D. – 1800 A.D.]

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) મોગલ યુગ દરમિયાન આર્થિક જીવનનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

મોગલોની ધાર્મિક નીતિનું વર્ણન કરો.

(B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A

B

(1) ઈબાદત ખાના	–	મોગલ સામ્રાજ્યનું પતન
(2) ફતેહપુર સિકરી	–	મહેસૂલી સુધારાઓ
(3) મન્સબ	–	જિન્દા પીર
(4) ઔરંગઝેબ	–	પદ (રેંક)
(5) ટોડરમલ	–	અકબરની રાજધાની
(6) જહુનાથ સરકાર	–	ધાર્મિક ચર્ચા વિચારણા માટેનું સ્થળ

2. (A) મોગલકાલીન ગ્રામીણ ક્ષેત્રના આર્થિક જીવનનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

મોગલોના પતન માટેના જવાબદાર પરિબળો લખો.

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) _____ જમીન માપણી એકમ હતું.	(ઈલાહીગજ, પાણ)
(2) જમીનનો એક પ્રકાર _____ હતો.	(સયૂરગલ, તનબ)
(3) _____ અગ્નિ સાધનોનો અધ્યક્ષ હતો.	(મિર આતિશ, મિર બહરી)

- (4) મુકદ્દમ _____ નો અધ્યક્ષ હતો. (ગ્રામ, નગર)
- (5) ઈ.સ. 1592 માં ટોડરમલને _____ તરીકે નિમણૂંક અપાઈ હતી. (દિવાન, મુશરિફ)
- (6) ચાંદીના સિક્કા મોગલોના સમયમાં _____ તરીકે ઓળખાતા. (જિત્તલ, ટંકા)
3. (A) 18મી સદીના પ્રથમ ભાગમાં સુરતના આર્થિક જીવન પર નોંધ લખો. 14

અથવા

સુરતના તરવાડીઓનું બેંકર તરીકે ચર્ચા કરો.

- (B) હાકે ના માં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) શિવાજીએ સુરતને બે વાર લૂટ્યું હતું.
- (2) સુરતમાં પ્રથમ વેપારી કોઠી અંગ્રેજોએ સ્થાપી હતી.
- (3) અર્જુનજી કૃષ્ણજી નાથાજી તરવાડી અમદાવાદનો બેંકર હતો.
- (4) અર્જુનજી તરવાડીએ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીને મદદ કરી હતી.
- (5) વિરજી વોરા અમદાવાદના ધનાઢ્ય વેપારી હતી.

4. (A) ‘શિવાજી મરાઠા સામ્રાજ્યના કર્તા હતા.’ - ચર્ચો. 14

અથવા

વેપારી અને બેન્કર તરીકે શાંતિદાસ ઝવેરીનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) વિરજી વોરા
- (2) ચૌથ
- (3) સરદેશમુખી
- (4) શિવાજીનું નૌકાસૈન્ય
- (5) શિવાજીનો જન્મ ક્યારે થયો ?

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Social & Economics History of India [1526 A.D. – 1800 A.D.]

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Describe the economic life during the Mughal Age. 14

OR

Describe the religious policy of Mughals.

(B) Matching the pairs : (any **four**) 4

A

B

(1) Ibadat Khana	–	Fall of the Mughal Empire
(2) Fatehpur Sikri	–	Revenue Reforms
(3) Mansab	–	Zinda pir
(4) Aurangzeb	–	Rank
(5) Todarmal	–	Capital of Akbar
(6) Jadunath Sarkar	–	Meeting Hall where religious deliberation took place

2. (A) Describe economic life of village sector under Mughals. 14

OR

Write the responsible factors for the decline of Mughals.

(B) Fill in the blanks : (any **four**) 4

(1) _____ was the land measurement unit.	(Ilahi Guj, Pan)
(2) _____ was the one type land.	(Sayurgal, Tanab)
(3) _____ was the head of fire arms.	(Mir Atish, Mir Bahri)
(4) Muquddam was the head of _____.	(village, nagar)
(5) In 1592, Todarmal was appointed as a _____.	(Diwan, Musharif)
(6) The silver coin during Mughals known as _____.	(Jital, Tanka)

3. (A) Write a note on economic life of Surat during the first half of 18th century. **14**

OR

Discuss the Taravadis of Surat as a banker.

- (B) True or False : (any **three**) **3**

- (1) Shivaji looted two times Surat.
- (2) English was the first established trading factory in Surat.
- (3) Arjunji Srikrishna Nathaji Taravadi was the banker of Ahmedabad.
- (4) Arjunji Taravadi assisted East India Company.
- (5) Virji Vora was affluent trader of Ahmedabad.

4. (A) 'Shivaji was a creator of Maratha Empire'. Discuss. **14**

OR

Evaluate Shantidas Javeri as a merchant and banker.

- (B) Write answer in **one** sentence : (any **three**) **3**

- (1) Virji Vora
 - (2) Chauth
 - (3) Sardeshmukhi
 - (4) Write about Shivaji's Navy.
 - (5) When did Shivaji born ?
-

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Maritime India [1500 A.D. – 1800 A.D.]

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. (A) ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ભારતના સમુદ્રી ઇતિહાસના અભ્યાસ માટે ઉપયોગી પુરાતત્વીય સ્ત્રોતની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ભારતના દરિયાઈ ઇતિહાસને લખવા માટે ઉપયોગી સાહિત્યિક સ્ત્રોતોનું વર્ણન કરો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો : 4

A	B
(1) ટ્રેવર્નીયર	(1) તુર્કી
(2) થોમસ રો	(2) એસ.આર. રાવ
(3) અલ મોહિત	(3) અનીસ-ઉલ-હુજ્જાજ
(4) સમુદ્રી પુરાતત્ત્વવિદ્યા	(4) ફ્રેન્ચ
(5) ઈબ્ન મજુદ	(5) અંગ્રેજ
(6) સફાબીન વલી કાઝવીની	(6) અરબ નેવીગેશન ઈન ધ ઇન્ડિયન ઓશન (અનુ.) જી.આર. ટીબેટસ

2. (A) ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાનની બંદરીય તકનીકનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાનની વહાણ બાંધકામ તકનીકી લખો.

- (B) કોઈપણ ચાર ખાલી જગ્યા પૂરો : 4
- (1) કાનજી માલમ _____ નાવિક હતો. (ગુજરાતી / મરાઠી)
- (2) વાસ્કો ઢ ગામા _____ રસ્તે આવ્યો. (કેપ ઓફ ગુડ હોપ / મોઝામ્બિક)
- (3) સીઝનીંગ _____ પ્રક્રિયા હતી. (લાકડાને મજબૂત બનાવવાની / જહાજને સાફ કરવાની)
- (4) સુરત _____ નું કેન્દ્ર હતું. (વહાણ નિર્માણ / સૂરોખાર નિર્માણ)
- (5) જંક _____ નું જહાજ હતું. (ચીની / અરેબિક)
- (6) દ્વિશા સૂચક ચંત્ર (હોકાચંત્ર) ની શોધ _____ કરેલી. (ચીને / પરશિયાએ)
3. (A) ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ઈંગ્લીશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની વેપાર પ્રણાલી ઉપર નિબંધ લખો. 14
- અથવા**
- ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ફ્રેંચ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની વેપાર પ્રણાલી ઉપર વિગતે નોંધ લખો.
- (B) તમારો જવાબ હા/ના માં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) શરૂઆતનો આધુનિક દરિયાઈ કાયદો સમુદ્રની સલામતી અને સુરક્ષા અંગેનો નહોતો.
- (2) પોંડિચેરી ફ્રેંચ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું મુખ્ય મથક હતું.
- (3) કલકત્તામાં 1800 ટન વજનનું વહન કરવાની ક્ષમતાવાળા વહાણો નહોતા બનતા.
- (4) અબ્દુલ ગફૂર સુરતનો જહાજ માલિક હતો.
- (5) ઈંગ્લીશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીએ ગોવિંદપુર, સુતાનાતી અને કાલીકટ ખાતે કલકત્તા વસાવ્યું.
4. (A) વાતાવરણના નિયંત્રક તરીકે મહાસાગરની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- ગરમીના નિયંત્રક તરીકે મહાસાગરને તપાસો.
- (B) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) હવામાનને પરિભાષિત કરો.
- (2) વાતાવરણ એટલે શું?
- (3) કોઈપણ બે ગ્રીન હાઉસ વાયુના નામ લખો.
- (4) રહેઠાણના પતનને પરિભાષિત કરો.
- (5) દરિયાઈ પ્રદૂષણના કોઈપણ બે પરિણામો લખો.

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Maritime India [1500 A.D. – 1800 A.D.]

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Attempt **all** the questions.

1. (A) Discuss archaeological sources useful in studying maritime history of India during 1500 A.D. – 1800 A.D. 14

OR

Describe the use of literary sources in writing maritime history of India during 1500 A.D. – 1800 A.D.

- (B) Match any **four** from the following : 4

A

B

(1) Tavernier	(1) Turkish
(2) Thomas Roe	(2) S.R. Rao
(3) Al Mohit	(3) Anis-ul Hujjaj
(4) Marine archaeology	(4) French
(5) Ibn Majid	(5) English
(6) Safibin Wali Qazwini	(6) Arab Navigation in the
Indian Ocean (tr.) G.R.
Tibbets

2. (A) Analyse port technology in India during 1500 A.D. – 1800 A.D. 14

OR

Write shipping technology in India during 1500 A.D. – 1800 A.D.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) 4
- (1) Kanji Malam was a _____ navigator. (Gujarat / Marathi)
 - (2) Vasco da Gama followed _____ route.
(Cape of Good Hope / Mozambique route)
 - (3) Seasoning was a _____ technique.
(Timber solidifying / Ship sanitary)
 - (4) Surat was a _____ centre. (Ship building / Salt petre producing)
 - (5) Junk was a _____ ship. (Chinese / Arabic)
 - (6) Magnetic compass had been invented by _____. (Chinese / Persian)
3. (A) Write an essay on the trading method of English East India company during 1500 A.D. – 1800 A.D. 14
- OR**
- Write a detailed note on the trading method of French East India company during 1500 A.D. – 1800 A.D.
- (B) Write your answer in true/false : (any **three**) 3
- (1) Early modern maritime law was not meant for maritime safely and security.
 - (2) Pondicherry was the headquarters of French East India Company.
 - (3) Ships upto 1800 tons were not built at Calcutta.
 - (4) Abdul Ghafur was a ship-owner of Surat.
 - (5) Calcutta was built by English East India Company at Govindpur, Sutanati and Kalikata.
4. (A) Discuss ocean as regulator of climate. 14
- OR**
- Examine ocean as regulator of heat.
- (B) Write your answer in **one** sentence : (any **three**) 3
- (1) Define weather.
 - (2) What do you mean by atmosphere ?
 - (3) Name any two green house gases.
 - (4) Define habitat loss.
 - (5) Name any two consequences of marine pollution.

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Maritime India [1500 A.D. – 1800 A.D.]

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. (A) ભારતના સામુદ્રિક ઇતિહાસનો અભ્યાસ કરવામાં સમુદ્રી પુરાતત્વના ઉપયોગનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

ભારતનો સામુદ્રિક ઇતિહાસ લખવા માટેના દફતરીય સાધનોની ચર્ચા કરો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો : 4

A

B

(1) બર્નીયર	(1) તુર્કી ભાષાની દરિયાઈ શોધખોળની ચોપડી
(2) એ. વિલિયર્સ	(2) ઈંગ્લીશ મુસાફર
(3) થોમસ રો	(3) સમુદ્રી પુરાતત્વવેત્તા
(4) એસ.આર. રાવ	(4) ફ્રેંચ મુસાફર
(5) અલ મોહિત	(5) દરિયાઈ સંશોધનને લગતો અરબી ગ્રંથ
(6) મુક્કદાસી	(6) હિંદ મહાસાગર

2. (A) માનવ જીવનમાં મહાસાગરનું પ્રદાન તપાસો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ભારતની બંદરીય તકનીક તપાસો.

- (B) કોઈપણ ચાર ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) મહાસાગર એ _____ નો સૌથી સાટો પ્રમોટર (પ્રોત્સાહક) છે.
(જીવન સહાયક પ્રણાલી / જીવન ભક્ષક પ્રણાલી)

- (2) સિદ્ધ હસ્ત સુથાર વહાણ બનાવવા _____ કરતા હતા.
(સાગના લાકડાંની પસંદગી / વહાણ નિર્માણ માટે સાગના લાકડાંનો અંતિમ નિર્ણય)

- (3) Fumigation was a _____ technique.
(Ship sanitary / Maritime technology)
- (4) ઈબન મજુદ _____ નો નાવિક હતો. (મસ્કત/ ઈરાન)
- (5) ઘો _____ નો એક પ્રકાર હતો. (માછલી / સમુદ્રી જહાજ)
- (6) સુરત _____ હતું.
(બંદર મુબારક / 18 મી સદીના અંતિમ ચરણનું વિશ્વ કક્ષાનું બંદર)

3. (A) ભારતમાં પોર્ટુગીઝ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની વેપાર પ્રણાલી તપાસો. 14

અથવા

ભારતમાં ડચ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની વેપાર તરાહ તપાસો.

(B) તમારો જવાબ હા/ના માં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) ચંદ્રનગર ક્લેચ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું બંગાળમાંનું મુખ્ય મથક હતું.
- (2) શ્રીરામપોર ડેનિસ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું બંગાળમાંનું વડુમથક નહોતું.
- (3) ચીનસુરા ડચ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું બંગાળમાંનું વડુ મથક નહોતું.
- (4) અબ્દુલ ગફૂર સુરતનો જહાજ માલિક નહોતો.
- (5) શાંતિદાસ ઝવેરી અમદાવાદના નગરશેઠ હતા.

4. (A) ગરમીના નિયંત્રક તરીકે મહાસાગર વિશે નિબંધ લખો. 14

અથવા

દરિયાઈ પ્રદૂષણ વિશે વિશદ્ નોંધ લખો.

(B) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) મેનગ્રુવ જંગલો શું છે ?
- (2) પરવાળાના ખડકના કોઈ બે કાર્ય લખો.
- (3) રહેઠાણનું પતન એટલે શું ?
- (4) સમુદ્ર જૈવ વૈવિધ્યની હાનિ એટલે શું ?
- (5) દરિયાઈ પ્રદૂષણના બે કારણો લખો.

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Maritime India [1500 A.D. – 1800 A.D.]

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Attempt **all** the questions.

1. (A) Analyse the utility of marine archaeology in studying maritime history of India. **14**

OR

Discuss archival sources for writing maritime history of India.

- (B) Match any **four** from the following : **4**

A

B

(1) Bernier	(1) Turkish navigational text
(2) A. Villiers	(2) English traveller
(3) Thomas Roe	(3) Marine Archaeologist
(4) S.R. Rao	(4) French traveller
(5) Al Mohit	(5) Arabic navigation treatise
(6) Muqqadasi	(6) The Indian Ocean

2. (A) Examine ocean's contribution in human life. **14**

OR

Examine port technology in India during 1500 A.D. – 1800 A.D.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) **4**

- (1) Ocean is one of the greatest promoters of _____ life.
(Support system / Life destruction system)
- (2) Master carpenter _____ for ship building.
(Selected teak / finalized teak)
- (3) Fumigation was a _____ technique.
(Ship sanitary / Maritime technology)

- (4) Ibn Majid was a _____ navigator. (Muscati / Irani)
(5) Dhow was a type of _____. (Fish / Ship)
(6) Surat was the _____.

(Bandar Mubarak / World class port of the last 18th century)

3. (A) Examine the trading method of Portuguese East India Company in India. **14**

OR

Describe the trading method of Dutch East India Company in India.

- (B) Write your answer in true/false : (any **three**) **3**

- (1) Chandernagore was the headquarters of French East India Company in Bengal.
(2) Srirampore was not the headquarters of Danish East India Company in Bengal.
(3) Chinsura was not the headquarter of Dutch East India Company in Bengal.
(4) Abdul Ghafur was not a ship-owner of Surat.
(5) Shanti Das Jhaveri was a Nagar Seth of Ahmedabad.

4. (A) Write an essay on ocean as regulator of heat. **14**

OR

Write a detailed note on marine pollution.

- (B) Write your answer in one sentence : (any **three**) **3**

- (1) What is mangrove forest ?
(2) Write any two functions of coral reef.
(3) Define habitat loss.
(4) What do you mean by marine biodiversity loss ?
(5) Write two causes of marine pollution.
-

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Ancient Indian History of Archaeology – II)

(New) (Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. (A) ભારતમાં ઇતિહાસના આઠ ઐતિહાસિક સંશોધન વિશે વિગતે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. **14**

અથવા

હડપ્પા સંસ્કૃતિ વિશે નિબંધ લખો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો : **4**

A

B

(1) એલેક્ઝાન્ડર કર્નિંગહામ	(1) મકરાન
(2) સર વિલિયમ જહોન્સ	(2) પ્રાચ્યવેત્તા
(3) સર જહોન માર્શલ	(3) Brahmi Hills
(4) આર.ડી. બેનર્જી	(4) ભારતીય પુરાતત્ત્વ વિદ્યાના પિતા
(5) Kuli Culture	(5) સિંધુ સભ્યતાની તેમના માર્ગદર્શન નીચે શોધ
(6) Nal Culture	(6) 1922

2. (A) હડપ્પા નગર રચનાનું વિશ્લેષણ કરો. **14**

અથવા

હડપ્પા વેપાર પ્રણાલીની ચર્ચા કરો.

(B) કોઈપણ ચાર ખાલી જગ્યા પૂરો : **4**

(1) લોથલ સૌપ્રથમ _____ હતું.	(બંદર / શહેર)
(2) _____ સ્થળેથી ચોખા પ્રાપ્ત થયા છે.	(કાલીબંગાન / રંગપુર)

- (3) દ્વારકા _____ હતું.
(હડપ્પાના અંતિમ સમયનું સ્થળ / હડપ્પાના પ્રારંભિક સમયનું સ્થળ)
- (4) હડપ્પા કાલીન લિપિ _____. (ઉંકેલાઈ છે / નથી ઉંકેલાઈ)
- (5) હડપ્પાવાસીઓ પાસે _____ વેપાર પદ્ધતિ હતી. (કિનારાના / મહા દરિયાના)
- (6) ભારતના વેપારીઓ ઈ.સ. પૂર્વે 2300 – 2000 દરમિયાન વાસ્તવમાં _____ માં રહેતા હતા. (મેસોપોટેમિયા / આફ્રિકા)

3. (A) બનાસ ચાલ્કોલિથિક સંસ્કૃતિની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

માળવા ચાલ્કોલિથિક સંસ્કૃતિનું વર્ણન કરો.

(B) તમારો જવાબ હા / ના માં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) લોથલ ખાતે વિધિપૂર્વકના ઉત્ખનનથી માનવ સંબંધિત છૂટી છવાઈ જાણકારી પ્રાપ્ત થઈ.
- (2) આહાર સંસ્કૃતિ બનાસ સંસ્કૃતિ તરીકે ઓળખાતી નથી.
- (3) આહાર માટીકામ કાળી અને લાલ માટીના વાસણો છે.
- (4) માળવા ચાલ્કોલિથિક સંસ્કૃતિનો સમય ઈ.સ. પૂર્વે 1600 – 1300 સુધીનો હતો.
- (5) નેવાસા ડેક્કન ચાલ્કોલિથિક સંસ્કૃતિનું સ્થળ છે.

4. (A) પેઈન્ટેડ ગ્રે વેર સંસ્કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

ઉત્તર ભારતની ચમકતી કાળીમાટીના વાસણોવાળી સંસ્કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

(B) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) કાળી અને લાલ માટીના વાસણોની સંસ્કૃતિ.
- (2) પેઈન્ટેડ ગ્રે વેરના કોઈપણ બે સ્થળના નામ જણાવો.
- (3) નોર્ધન બ્લેક પોલીશ વેરના ભૌગોલિક વિસ્તારને લખો.
- (4) મેગાલિથિકને પરિભાષિત કરો.
- (5) મેગાલિથિક સંસ્કૃતિનો ભૌગોલિક વિસ્તાર લખો.

Seat No. : _____

AD-153

April-2019

M.A., Sem.-II

412 E : History

(Ancient Indian History of Archaeology – II)

(New) (Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Attempt **all** the questions.

1. (A) Write a detailed critical note on history of proto-historic research in India. **14**

OR

Write an essay on Harappan culture.

- (B) Match any **four** from the following : **4**

A

B

(1) Alexander Cunningham	(1) Makran
(2) Sir William Jones	(2) Indologist
(3) Sir John Marshall	(3) Brahni Hills
(4) R.D. Banerji	(4) Father of Indian Archaeology
(5) Kuli Culture	(5) Discovery of the Indus civilization under his directorship
(6) Nal Culture	(6) 1922

2. (A) Analyse Harappan town planning. **14**

OR

Discuss Harappan trading system.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) **4**

- (1) Lothal was the first _____ . (port/city)
(2) Rice had been found at _____ . (Kalibangan / Rangpur)

- (3) Dwarka was the _____. (Late Harappan site / Pre-Harappan site)
- (4) Harappan scripts have been _____. (Deciphered / Undeciphered)
- (5) Harappan had _____ trading system. (Coastal / Deep Sea)
- (6) Merchants from India actually resided in _____ during 2300 BCE – 2000 BCE. (Mesopotamia / Africa)

3. (A) Discuss Banas Chalcolithic Culture. 14

OR

Describe Malwa Chalcolithic Culture.

(B) Write your answer in true/false : (any **three**) 3

- (1) The fragments of anthropomorph came to light in controlled excavations at Lothal.
- (2) Ahar culture is not known as Banas culture.
- (3) Ahar pottery is a Black-And-Red Ware. (BRW).
- (4) The Malwa Chalcolithic culture dates back to 1600 B.C. – 1300 B.C.
- (5) Nevasa is a site of Deccan Chalcolithic culture.

4. (A) Evaluate Painted Grey Ware (PGW) Culture. 14

OR

Evaluate Northern Black Polished Ware (NBPW) Culture.

(B) Write your answer in **one** sentence : (any **three**) 3

- (1) Define black and red ware culture.
- (2) Name any two PGW sites.
- (3) Write the geography of Northern Black Polished Ware (NBPW).
- (4) Define Megalith.
- (5) Write the geography of Megalith culture.
